

Rada
Európskej únie

V Bruseli 26. novembra 2021
(OR. en)

12549/21

LIMITE

CORLX 500
CFSP/PESC 890
CODUN 45
COARM 178
COEST 233

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: ROZHODNUTIE RADY na podporu komplexného programu zameraného na podporu úsilia o predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami (RLZ) a s konvenčnou muníciou a boj proti nemu v juhovýchodnej Európe

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2021/...

Z ...

na podporu komplexného programu zameraného na podporu úsilia o predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami (RLZ) a s konvenčnou muníciou a boj proti nemu v juhovýchodnej Európe

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 31 ods. 1,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) Rada 19. novembra 2018 prijala Stratégiu EÚ proti nedovoleným strelným zbraňam, ručným a ľahkým zbraňam a ich munícii s názvom „Zabezpečenie zbraní, ochrana občanov“ (ďalej len „stratégia EÚ pre RLZ“).
- (2) Štáty juhovýchodnej Európy už viac ako tri desaťročia čelia značným rizikám a výzvam súvisiacim s destabilizujúcim hromadením a nekontrolovaným šírením nedovolených ručných a ľahkých zbraní (RLZ) a konvenčnej munície cez ich hranice a na celom ich území. Tieto riziká majú širšie negatívne dôsledky pre celú Európu, ako aj iné časti sveta. V stratégii EÚ pre RLZ sa uvádza, že hoci sa v posledných rokoch dosiahol významný pokrok, a to najmä v juhovýchodnej Európe, účinnosť úsilia o kontrolu strelných zbraní a RLZ v niektorých častiach západného Balkánu naďalej obmedzuje miera hromadenia RLZ a munície, neprimerané podmienky skladovania, rozšírené nedovolené vlastníctvo a medzery vo vykonávaní opatrení.

- (3) Na regionálnej úrovni sa Únia a jej členské štáty v stratégii EÚ pre RLZ zaväzujú poskytovať pomoc pri posilňovaní kapacít na presadzovanie práva s cieľom identifikovať, narušiť a zakázať siete nedovoleného obchodovania a predchádzať tomu, aby sa strelné zbrane dostali do rúk teroristom a páchatel'om trestnej činnosti prostredníctvom nelegálneho trhu, a to okrem iného blokovaním nedovoleného financovania a dopravy zbraní a posilnením úlohy hraničnej polície, colných a prístavných orgánov v boji proti nedovoleným tokom zbraní cez námornú dopravu. Únia a jej členské štáty sa zaväzujú pomáhať iným krajinám zlepšovať riadenie a zabezpečenie štátnych zásob posilnením vnútroštátnych legislatívnych a administratívnych rámcov a posilnením inštitúcií, ktoré regulujú legitímne dodávky a riadenie zásob RLZ a munície pre obranné a bezpečnostné sily.
- (4) Únia v súlade so stratégiou EÚ pre RLZ posilní dialóg a spoluprácu s regionálnymi organizáciami pôsobiacimi v oblasti kontroly RLZ tým, že zosúladí svoje činnosti s regionálnymi stratégiami a akčnými plánmi.
- (5) Účastnícke štáty Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) prijali v roku 2000 dokument OBSE o RLZ¹, v ktorom sa zaviazali, že budú bojovať proti všetkým aspektom nedovoleného obchodovania s RLZ. V dokumente sa tiež zdôrazňuje destabilizačný účinok nadmerného hromadenia RLZ a slabého riadenia a zabezpečenia ich zásob na národnú, regionálnu a medzinárodnú bezpečnosť.

¹ FSC.DOC/1/00/Rev.1.

- (6) Účastnícke štáty OBSE okrem toho v roku 2003 prijali dokument OBSE o zásobách konvenčnej munície¹, v ktorom uznali, že nadmerné hromadenie konvenčnej munície vytvára riziká v oblasti bezpečnosti a ochrany. S cieľom riešiť tieto riziká sa rozhodli zaviesť praktický postup pre poskytovanie pomoci pri ničení nadbytkov konvenčnej munície a/alebo pri skvalitňovaní riadenia zásob a bezpečnostných postupov.
- (7) V dokumentoch OBSE týkajúcich sa RLZ a zásob konvenčnej munície sa za preferovanú metódu odstraňovania nadbytku RLZ a konvenčnej munície označilo ich zničenie.
- (8) V projekte podporovanom týmto rozhodnutím Rady sa zohľadnia ďalšie regionálne iniciatívy, najmä plán pre západný Balkán², práca Rozvojového programu Organizácie Spojených národov (UNDP)/Strediska na kontrolu ručných a ľahkých zbraní v juhovýchodnej a východnej Európe (SEESAC) a príslušné činnosti Európskej komisie v juhovýchodnej Európe súvisiace s kontrolou zbraní a nedovoleným obchodovaním so zbraňami.

¹ FSC.DOC/1/03/Rev.1.

² Na samite o západnom Balkáne 10. júla 2018 v Londýne sa prijal „regionálny plán pre udržateľné riešenie nelegálnej držby a zneužívania RLZ/strelných zbraní a ich munície a obchodovania s nimi na západnom Balkáne do roku 2024“.

Tento projekt sa uskutoční v koordinácii s ďalšou súvisiacou pomocou Únie jurisdikciám v juhovýchodnej Európe (rozhodnutia Rady (SZBP) 2018/101¹ a (SZBP) 2017/915²), regionálnou spoluprácou so západným Balkánom v oblasti kontroly RLZ vykonávanou UNDP/SEESAC (rozhodnutia Rady (SZBP) 2019/2111³, (SZBP) 2018/1788⁴ a (SZBP) 2016/2356⁵) a spoluprácou EÚ a juhovýchodnej Európy zameranou na presadzovanie práva v oblasti obchodovania so strelnými zbraňami s podporou GR HOME Európskej komisie, Agentúry Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) a Európskej multidisciplinárnej proti hrozbám trestnej činnosti (EMPACT).

¹ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2018/101 z 22. januára 2018 o presadzovaní účinnej kontroly vývozu zbraní (Ú. v. EÚ L 17, 23.1.2018, s. 40).

² Rozhodnutie Rady (SZBP) 2017/915 z 29. mája 2017 o osvetových činnostiach Únie na podporu vykonávania Zmluvy o obchodovaní so zbraňami (Ú. v. EÚ L 139, 30.5.2017, s. 38).

³ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/2111 z 9. decembra 2019 na podporu činností odzbrojenia a kontroly zbraní vykonávaných strediskom SEESAC v juhovýchodnej Európe, ktorými sa znižuje hrozba nedovolených ručných a ľahkých zbraní a ich munície (Ú. v. EÚ L 318, 10.12.2019, s. 147).

⁴ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2018/1788 z 19. novembra 2018 na podporu Strediska na kontrolu ručných a ľahkých zbraní v juhovýchodnej a východnej Európe (SEESAC) pri vykonávaní regionálneho plánu boja proti nedovolenému obchodovaniu so zbraňami na západnom Balkáne (Ú. v. EÚ L 293, 20.11.2018, s. 11).

⁵ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2016/2356 z 19. decembra 2016 na podporu činností odzbrojenia a kontroly zbraní vykonávaných strediskom SEESAC v juhovýchodnej Európe v rámci stratégie EÚ na boj proti nedovolenému hromadeniu RLZ a ich munície a nedovolenému obchodovaniu s nimi (Ú. v. EÚ L 348, 21.12.2016, s. 60).

- (9) Únia v minulosti podporila činnosti OBSE prostredníctvom rozhodnutia Rady 2012/662/SZBP¹ na podporu činností zameraných na zníženie rizika nedovoleného obchodovania s RLZ a ich nadmerného hromadenia v regióne OBSE. Rada 4. augusta 2017 prijala rozhodnutie Rady (SZBP) 2017/1424 na podporu činností OBSE na zníženie rizika nedovoleného obchodovania s ručnými a ľahkými zbraňami a konvenčnou muníciou a ich nadmerného hromadenia v Severomacedónskej republike a Gruzínsku². Rada prijala 2. decembra 2019 rozhodnutie (SZBP) 2019/2009³ na podporu úsilia Ukrajiny v boji proti nedovolenému obchodovaniu so zbraňami, strelivom a výbušnami v spolupráci s OBSE.
- (10) Na tretej konferencii Organizácie Spojených národov zameranej na preskúmanie pokroku dosiahnutého pri vykonávaní akčného programu OSN proti nedovoleným ručným a ľahkým zbraňam sa 30. júna 2018 prijal výsledný dokument, v ktorom sa štáty opätovne zaviazali predchádzať odkláňaniu ručných a ľahkých zbraní a bojovať proti nemu. Štáty opätovne potvrdili, že sú ochotné pokračovať v medzinárodnej spolupráci a posilniť regionálnu spoluprácu prostredníctvom lepšej koordinácie, konzultácií, výmeny informácií a operačnej spolupráce, do ktorej sa zapoja príslušné regionálne a subregionálne organizácie, ako aj orgány presadzovania práva, orgány kontroly hraníc a orgány vydávajúce vývozné a dovozné licencie.

¹ Rozhodnutie Rady 2012/662/SZBP z 25. októbra 2012 na podporu činností na zníženie rizika nedovoleného obchodovania s ručnými a ľahkými zbraňami a ich nadmerného hromadenia v regióne Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) (Ú. v. EÚ L 297, 26.10.2012, s. 29).

² Ú. v. EÚ L 204, 5.8.2017, s. 82.

³ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/2009 z 2. decembra 2019 na podporu úsilia Ukrajiny v boji proti nedovolenému obchodovaniu so zbraňami, strelivom a výbušnami v spolupráci s OBSE (Ú. v. EÚ L 312, 3.12.2019, s. 42).

- (11) Rezolúcia Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov z 25. septembra 2015 s názvom „Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj“ potvrdzuje, že boj proti nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami je potrebný na dosiahnutie mnohých cieľov udržateľného rozvoja vrátane tých, ktoré sa týkajú mieru, spravodlivosti a silných inštitúcií, znižovania chudoby, hospodárskeho rastu, zdravia, rodovej rovnosti a bezpečných miest. Preto sa v rámci cieľa udržateľného rozvoja číslo 16.4 všetky štáty zaviazali výrazne obmedziť nedovolené finančné toky a toky zbraní.
- (12) V programe pre odzbrojenie s názvom „Zabezpečenie našej spoločnej budúcnosti“, ktorý bol predložený generálnym tajomníkom OSN 24. mája 2018, sa vyzvalo na riešenie nadmerného hromadenia zbraní a nedovoleného obchodovania s nimi a na podporu prístupov k riešeniu ručných zbraní na úrovni krajín,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Na účely vykonávania stratégie Únie pre ručné a ľahké zbrane je cieľom tohto rozhodnutia znížiť riziká nedovoleného obchodovania s RLZ v juhovýchodnej Európe, ako aj smerom do nej a z nej a ich nekontrolovaného šírenia, ktoré ohrozujú bezpečnosť a ochranu tým, že bránia udržateľnému budovaniu mieru a sociálno-ekonomickému rozvoju a prispievajú k rozpadu poriadku, podnecujú terorizmus a násilnú trestnú činnosť alebo vedú k obnoveniu konfliktu.
2. V súlade s odsekom 1 má toto rozhodnutie tieto ciele:
 - a) znížiť riziko šírenia a zneužívania RLZ v Albánskej republike;
 - b) podporovať Bosnu a Hercegovinu pri zmierňovaní rizík v oblasti bezpečnosti a ochrany súvisiacich s nedovoleným držaním a zneužívaním RLZ a ich munície a nedovoleným obchodovaním s nimi;
 - c) podporovať posilňovanie existujúcej spôsobilosti kosovskej polície K-9* a jej priamy príspevok k prevencii, potláčaniu a vyšetrovaniu zneužívania RLZ, munície a výbušnín a obchodovania s nimi na západnom Balkáne;

* Všetky odkazy na Kosovo v tomto texte, či už v súvislosti s jeho územím, inštitúciami alebo obyvateľstvom, by sa mali chápať v plnom súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 1244.

- d) znížiť riziko šírenia zbraní a zneužívania RLZ v Severomacedónskej republike prostredníctvom zvýšenia kapacity ministerstva vnútra a iných vládnych organizácií v oblasti prevencie, odhaľovania, analýzy a vyšetrovania;
- e) znížiť riziko neplánovaných explózií v muničných skladoch a riziko odklonenia RLZ/zásob konvenčnej munície zo skladov ministerstva obrany Čiernej Hory;
- f) znížiť riziká v oblasti ochrany a bezpečnosti súvisiace s RLZ v nedovolenom vlastníctve, zneužívaním legálnych RLZ a nedovoleným obchodovaním s RLZ v Srbsku;
- g) pomáhať účastníckym štátom OBSE, aby boli schopné lepšie plánovať, vykonávať a v prípade potreby posilňovať svoje záväzky v boji proti nedovolenému šíreniu RLZ/zásob konvenčnej munície.

3. Prijímateľmi tohto projektu sú:

- a) orgány v juhovýchodnej Európe poverené predchádzaním nedovolenému obchodovaniu s RLZ a konvenčnou muníciou, bojom proti nemu a zodpovedné za tieto činnosti, a to konkrétne komisie alebo rady pre RLZ, ministerstvá vnútra a orgány presadzovania práva, ako napríklad polícia. Ďalšími zapojenými orgánmi sú ministerstvo bezpečnosti, prokuratúra, súdy a väzenské služby v Bosne a Hercegovine, ako aj ministerstvo obrany v Čiernej Hore. V Srbsku, sa v projekte tiež predpokladá spolupráca s organizáciami občianskej spoločnosti, ktoré sa zaoberajú otázkami kontroly RLZ (priami prijímatelia);

- b) obyvateľstvo jurisdikcií v juhovýchodnej Európe a jej európskom susedstve, ktoré ohrozuje používanie nedovolených RLZ a konvenčnej munície pri trestnej činnosti, terorizme a násilnom zneužívaní (nepriami prijímatelia);
 - c) orgány poverené v Únii a jej členských štátoch, pre ktoré budú prínosné posilnené kapacity kontroly RLZ a konvenčnej munície v juhovýchodnej Európe, okrem iného prostredníctvom lepšej výmeny informácií, ako aj prostredníctvom opatrení zameraných na koordináciu a spoluprácu, ako je identifikácia rizík, vyšetrovanie a sledovanie, odhaľovanie a zaisťovanie nedovolených RLZ a konvenčnej munície (nepriami prijímatelia).
4. Podrobný opis projektu sa uvádza v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

1. Za vykonávanie tohto rozhodnutia zodpovedá vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „VP“).
2. Technické vykonávanie projektu uvedeného v článku 1 (ďalej len „projekt“) zabezpečuje sekretariát OBSE.
3. Sekretariát OBSE vykonáva svoje úlohy pod vedením VP. VP na tento účel uzavrie so sekretariátom OBSE potrebné dojednania.

Článok 3

1. Referenčná suma na vykonávanie projektu, ktorý financuje Únia, je 4 208 827 EUR.
2. Výdavky financované z referenčnej sumy stanovenej v odseku 1 sa riadia v súlade s postupmi a pravidlami, ktoré sa vzťahujú na rozpočet Únie.
3. Na správne riadenie výdavkov uvedených v odseku 1 dohliada Komisia. Na tento účel uzavrie so sekretariátom OBSE potrebnú dohodu o financovaní. V dohode o financovaní sa stanoví, že sekretariát OBSE musí zabezpečiť viditeľnosť príspevku Únie, ktorá bude primeraná jeho výške.
4. Komisia sa usiluje o uzavretie dohody o financovaní uvedenej v odseku 3 čo najskôr po tom, ako toto rozhodnutie nadobudne účinnosť. Informuje Radu o všetkých ťažkostiach počas procesu uzavierania dohody o financovaní a o dátume jej uzavretia.

Článok 4

1. VP informuje Radu o vykonávaní tohto rozhodnutia na základe pravidelných opisných správ, ktoré pripravuje sekretariát OBSE. Uvedené správy tvoria základ pre hodnotenie, ktoré uskutoční Rada.
2. Komisia podáva správy o finančných aspektoch projektu uvedeného v článku 1.

Článok 5

1. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.
2. Toto rozhodnutie stráca účinnosť 36 mesiacov odo dňa uzavretia dohody o financovaní uvedenej v článku 3 ods. 3. Účinnosť však stratí šesť mesiacov odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti, ak sa v tejto lehote žiadna dohoda neuzavrie.

V ...

*Za Radu
predseda*
